פרשת נשא

פרק ו פסוק ב

דַּבֵּר אֶל־בָּגַי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלַהֶם אִישׁ אְוֹ־אִשָּׁה כִּי יַפְלֹא לֹנְדֹּר גֶדֶר נָזִיר לְהַזָּיר לִי-הוָה:

-לבליי ר

כִּי יַפְלִא: יַפְרִישׁ. לָמָה נִסְמְכָה פַּרְשַׁת נָזִיר לְפַרְשַׁת סוֹטָה? לוֹמַר לְךּ שֶׁכָּל הָרוֹאֶה סוֹטָה בְּקּלְקוּלָה יַזִּיר עַצִמוֹ מִן הַיַּיִן, שֶׁהוּא מֵבִיא לִידֵי נִיאוּף.

מושג

בָּל הָרוֹאֶה סוֹטָה בְּקלְקוּלָה יַזִּיר עַצְמוֹ מִן הַיַּיִן.

Translation:

All who see a Sotah at her time of ruin, will make a vow separating themselves from wine.

Explanation:

One who sees the punishment of the Sotah will most certainly recognize the damage that results from immoral acts and realize how the high risk behavior of drinking wine contributed to the Sotah's downfall. Such a person will become a Nazir and distance themselves from wine and its destructive consequences¹. Even though normally we might suggest refraining from forms of excessive abstention, as they might be considered a sin, here we encourage it. Here we are confident that one who has witnessed the ruin of the Sotah, will never waver from their vow of abstention. This commitment will ensure that the abstention remains a positive, spiritually uplifting act, and will not bring with it regrets that would turn it into a negative act of sin.

Looking in the Pasuk:

The Parsha of Nazir follows the Parsha of Sotah, suggesting a link between the two, known as סמיכות. While not every proximity proves a logical connection, here the fact that a Sotah and Nazir sit on two ends of the moral spectrum (and therefore should not be written near each other), plus the use of the seemingly extra words איש או אשה, lead us to link the two².

Musag Learning Outcomes:

<u>Know</u>: Witnessing the terrible punishment meted out to the Sotah, and the role that wine played in her downfall, will strengthen one's commitment to become a Nazir and distance themselves from this danger.

<u>Understand</u>: Even according to those who see abstention in a negative light, when it leads to spiritual purity all agree it to be a positive experience. One's commitment to the abstention is the key to using it as a morally corrective tool. Seeing the Sotah in her ruin will ensure the necessary commitment and lead to a successful נזירות.

<u>Think</u>: Not only must one look at the context of individual Pesukim, for extra or redundant words, but also at proximity of one Parsha to another.

¹ See note #2

² See note #1

NOTES

1. Rashi's source is found in the Gemoroh in (ב.) מסכת סוטה which seeks to understand why, in the order of the Talmud, מסכת פויר follows מסכת בויר. The Gemoroh answers that there exists a cause and effect relationship between the two, as is evidenced by the fact that in the Torah the Parsha of Nazir follows the Parsha of Sotah. The logic behind the link is found in the fact that one who witnesses the ruin of the Sotah - either referring to a Sotah who is put through a demeaning process to prove her innocence, or to the gruesome death that meets the unfaithful wife - should become a Nazir³. For, as Rashi concludes, wine leads to licentious behavior.

The question that is asked by commentators is why Rashi mentions this Gemoroh. After all, Rashi usually only mentions הז"ל that are consistent with פשוטו של מקרא. It does not seem problematic for Nazir to follow Sotah in the Torah⁵, so why does Rashi see a need to quote the Gemoroh?

There a number of answers given. The גור אריה does find it problematic that Nazir should follow Sotah. After all, he reasons, one is considered holy and the other impure, why does the Torah put one near the next? The כלי יקר points out that the wording at the beginning of our Pasuk is what led Rashi to require the Gemoroh's explanation. The Pasuk begins with the words איש או אשה which seem unnecessary, for I should have no reason to assume there to be a difference between the two regarding becoming a Nazir⁶. To answer these textual difficulties Rashi brings the Gemoroh which explains why the Torah connected the impure Sotah to the holy Nazir.

2. The Gemoroh quoted by Rashi teaches:

תנא מנזיר סליק (המחבר של המשנה ממשיך ממסבת נזיר), מאי תנא דקא תנא סוטה (מה לימד שהוא מלמד עכשיו סוטה)? כדרבי. דתניא, רבי אומר למה נסמכה פרשת נזיר לפרשת סוטה? לומר לך, שכל הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין. The simple understanding of this הז"ל is that one who would see the ordeal of the unfaithful wife would realize the danger that wine might cause to his moral sense and should thus vow to become a Nazir.

There are a two obvious problems with this understanding. First, why would one become a Nazir? After all, a Nazir is not only forbidden to drink wine, but is also commanded not to cut his hair and not to become impure to a corpse. Why would one take on these prohibitions out of concern for a drinking problem? Also problematic is the logic in the statement. For if the Gemoroh would have simply said one who sees a Sotah, then I could understand that seeing an unfaithful woman should help him realize the dangers of wine, leading to a vow of abstention. But why say one who sees a Sotah *in her ruin*? I would imagine that one who witnesses the gruesome death of the Sotah will be so traumatized that they will not touch wine for the rest of their lives! Why in the world would they need to become a Nazir?

Perhaps a fuller understanding of the sacrifices brought by a Nazir might lead us to a different understanding of our Musag.

³ The Gemoroh continues to wonder, that if seeing a סוטה is what causes one to become a מסכת כוזיר, then מסכת מולה should follow מסכת סוטה and not the other way around! The Gemoroh answers that in fact there is are two מסכת that do not seem to belong in מסכת נויר, where מסכת נויר is found; מסכת נויר מסכת נויר מסכת נויר מסכת נויר מסכת כתובות To explain why they were included in מסכת כתובות as it is connected to one of the final chapters of מסכת כתובות We then followed נויר is a נויר itself, and finally placed מסכת כתובות even though the cause and effect places מויר before בויר וויר וויר של מויח של מ

⁴ We have discussed previously the status of ממיכות according to Rashi. See Musag on פרק ה פסוק יב.

⁵ The point being that not every time the Torah places one Parsha near another is it warranted to search for a connection.

⁶ The (י:ד) מדרש רבה seems to agree that the connection between the two is reflected in the use of the words איש או seems to agree that the connection between the two is reflected in the use of the words איש איש או איש או איש דין נזיר, שהיין גורם לנואף ונואפת לבא לתקלה, הדא הוא דכתיב איש או אשה כי נזיר, שהיין גורם לנואף ונואפת לבא לתקלה, הדא הוא דכתיב איש או אשה כי נזיר, שהיין גורם לנואף ונואפת לבא לתקלה, הדא הוא דכתיב איש או אשה כי נזיר, שהיין גורם לנואף ונואפת לבא לתקלה, הדא הוא דכתיב איש או אישה כי נזיר, שהיין גורם לנואף ונואפת לבא לתקלה, הדא הוא דכתיב איש או אישה כי נזיר, שהיין גורם לנואף ונואפת לבא לתקלה, הדא הוא דכתיב איש או אישה כי נזיר, שהיין גורם לנואף ונואפת לבא לתקלה, הדא הוא דכתיב איש או אישה כי נזיר, שהיין גורם לנואף ונואפת לבא לתקלה, הדא הוא דכתיב איש או אישה כי נזיר, שהיין גורם לנואף ונואפת לבא לתקלה, הדא הוא דכתיב איש או אישה כי נזיר, שהיין גורם לנואף ונואפת לבא לתקלה, הדא הוא דכתיב איש או אישה כי נזיר, שהיין גורם לנואף ונואפת לבא לתקלה, הדא הוא דכתיב איש או אישה כי נזיר, שהיין גורם לנואף ונואפת לבא לתקלה, הדא הוא דכתיב איש או אישה כי נזיר, שהיין גורם לנואף ונואפת לבא לתקלה, הדא הוא דכתיב איש או אישה כי נזיר, שהיין גורם לנואף ונואפת לבא לתקלה, הדא הוא דכתיב איש או אישה כי נזיר, שהיין גורם לנואף ונואפת לבא לתקלה, הדא הוא דכתיב איש או אישה בי נואף הוא דבר הוא

⁷ To answer this question one might claim that the Gemoroh only said יזיר עצמו מן היין, only accept upon themselves the prohibition of wine. However, this is difficult to maintain as the word יזיר connotes a full מויר and one may not only become a נויר from wine alone.

There seem to be conflicting messages in the Torah concerning the spiritual status of a Nazir. On the one hand the Torah calls him holy, קרבן הטאת, and on the other hand he brings a קרבן, both upon resuming his נזירות following an episode of טומאת מת, and after successfully concluding his נזירות. How can he be both holy and a sinner?

Both Amoraim are challenged to explain why the Torah titles the Nazir both a קרנו and a הוטא. Rav Elazar explains that essentially he is holy, and he brings a קרבן הטאת only as a result of his negligence which led to his becoming impure 10. Rov Elazar does not explain why even a נזיר טהור brings a קרבן הטאת at the end of his הוירות. However, the רמב"ן explains 11 that the קרבן הטאת brought at the conclusion of his נזירות is the result of his leaving the elevated spiritual state of the נזירות and returning to a more material life 12. Shmuel, on the other hand, explains that the Nazir is essentially a קוטא, and the use of the word קוטאר מת in the Torah refers only to the growth of his hair or to his distancing himself from אומאת מת 13.

However, Shmuel, who considers abstention a sin, must agree that becoming a Nazir is a מצוה, as the Torah would not instruct the laws of becoming a Nazir if it was a sin! But, how can מצוה and yet a sin? The Tosafot answer (נזיר יא. ד"ה אמר שמואל) that in effect both are true. On the one hand becoming a Nazir is a positive, spiritually purifying act, actually required in certain situations as our Musag teaches. However, the fact that it is accomplished through abstention somewhat taints the experience and adds a shade of אות to his actions. But, we must ask, why would the Torah have him reach this spiritual high through a sin? Isn't here a better way that would not involve sinning by completely abstaining from wine?

Perhaps this question can lead us to a novel understanding of Shmuel's opinion and of our Musag. The key is found in the following story related in (:7) מסכת נזיר:

אמר שמעון הצדיק: מימי לא אכלתי אשם נזיר טמא חוץ מאדם אחד, שבא אלי מן הדרום יפה עינים וטוב רואי וקווצותיו סדורות לו תלתלים, אמרתי לו: בני, מה ראית לשחת שער נאה זה? אמר לי: רועה הייתי לאבי בעירי, והלכתי

לשאוב מים מן המעיין ונסתכלתי בבבואה שלי, ופחז יצרי עלי וביקש לטורדני מן העולם, אמרתי לו: ריקה מפני מה אתה מתגאה בעולם שאינו שלך, שסופך להיות רמה ותולע'? העבודה, שאגלחך לשמים! עמדתי ונשקתיו על ראשו, אמרתי לו: כמותך ירבו נזירים בישראל, עליך הכתוב אומר: איש כי יפליא לנדור נדר נזיר להזיר לה'.

The story is found, almost verbatim, in the מדרש רבה (י:ז) with an important addendum:

12 It is difficult to understand why the Gemoroh does not address the issue how רב אלעזר would explain the קרבן הטאת brought by a טומאת מת at the conclusion of his נזירות, which did not include an episode of טומאת מת A closer reading of the might answer this question as well. The רמב"ן, in explaining this קרבן הטאת writes:

⁸ Thereby concluding that if abstaining from wine alone is considered a sin, abstaining from all food through fasting certainly will be considered a sin.

⁹ Thereby concluding that if abstaining from wine alone earned one the title of קדוש, one who fasts would certainly be considered holy.

¹⁰ The two explanations brought by Rashi in (פסוק אם הנפש (פסוק ד"ה מאשר הטא על הנפש reflect these two opinions.

¹¹ פסוק יד ד"ה וטעם החטאת

וטעם החטאת שיקריב הנזיר ביום מלאת ימי נזרו, לא נתפרש. ועל דרך הפשט כי האיש הזה חוטא נפשו במלאת הנזירות, כי הוא עתה נזור מקדושתו ועבודת השם, וראוי היה לו שיזיר לעולם ויעמוד כל ימיו נזיר וקדוש לאלקיו... והנה הוא צריך כפרה בשובו להטמא בתאוות העולם: If one examines the end of the "רמב"ן who concludes his נזירות thas returned to "defile himself in the desires of the material world". Why use such strong words? Perhaps the "רמב"ן is explaining that when the Gemoroh answered that, according to Rov Elazar, the קרבן חטאת is brought as a result of him becoming impure, the Gemoroh was not only referring to the נזיר who, at the conclusion of his נזירות, becomes impure by returning to "defile himself in the desires of the material world".

¹³ The text of our Gemoroh reads ההוא אגידול פרע (שער) קאי applies to his hair. This can be learned from the the wording of the Pasuk ((פסוק ה). However, it is difficult to understand why the Torah would term his hair 'holy'? Other commentaries (see the ר"ה and ר"ג and לר"ג therefore rely on a different text which teaches that the holiness he attains is the result of his commitment to distance himself from נומאת מת.

רב מונא בעי (שאל) למה לא היה שמעון הצדיק אוכל אשם נזיר? אם תאמר מפני שנזיר חוטא הוא על שצער עצמו מן היין, וכי לא אכל שמעון הצדיק חטאת חלב או חטאת דם מימיו? סבור שמעון הצדיק בני אדם מתוך הקפדה הם נודרים בנזיר, וכיון שהם נודרים מתוך הקפדה סופן לתהות, וכיון שהוא תוהה נעשו קרבנותיו כשוחט חלין בעזרה, וזה מתוך ישוב הדעת ודר ופיו ולרו שויח

Shimon HaZaddik would never eat from the הטאת sacrifice of a Nazir who was resuming his נזירות after becoming אמא מת The Midrash wonders why this sin offering was different from any הטאת sacrifice from which Shimon HaZaddik did eat. The Midrash answers that one who makes a vow frequently does so impetuously and often regrets their decision. (This would be particularly true in the

case of a נזיר who became ממא and was compelled to re-do his נזירות.) If one were to regret his or her

decision to become a נזיך the sacrifice they would bring would be tantamount to bringing a non-sanctified animal into the בית המקדש. For this reason Shimon HaZaddik would not partake of the סרבן הטאת who had become טמא become אנזיר of a קרבן הטאת. He was he willing to eat only from the sacrifice of this particular lad, who he knew to have vowed out of pureness of heart and therefore would surely never regret his decision.

Using this idea we may propose that even according to Shmuel the act of נזירות is, in fact, not a sin whatsoever. For one who abstains from wine for spiritual growth is in no way a sinner. However, if the Nazir was not careful and became שמא then all his previous days of abstention are voided, leading him to regret his vow¹⁴. At this point of regret his abstention would retroactively become a sin, for it no longer will lead him to spiritual growth! However, if he were to never become א ממא and therefore not regret his vow, then he would not be considered a sinner at all. Only upon the conclusion of his תוזירות, when he has decided to leave this elevated spiritual state, would he then be called a א הוטא as the במוטא explained above.

With the above understanding, we may now provide a new explanation for our Musag. For it is indeed difficult still to understand why the Torah would propose the נזירות if, in the end, it will lead to אנדירות, either by the נזירות becoming שמא לנפש or upon the conclusion of his הטא סי upon the conclusion of his נזירות. The obvious answer is that the Torah does not tell him to become אנדירות מא חסי nor to conclude his נזירות Torah's hope is that he will remain a נזיר טהור מחסים and retain that status, as the Pasuk (עמוס ב:יא) teaches: אנדיים ומבחוריכם לְנְרִישׁ וּמְבּחוּרִיכֶם לְנְרִישׁ וּמְבּחוּרִיכְם לְנְרִישׁ וּמְבּחוּרְיִיכֶם לְנְרִישׁ מוּתְבּחוּרְיִיכֶם לְנְרִישׁ מִבְּרִים מִבְּרִישׁ וּמְבּחוּרְיִיכֶם לְנְבִיאִים וּמְבּחוּרְיִיכֶם לְנְרִישׁ מוּת וּמִבּחוּרְיִיכֶם לְנְבִיאִים וּמְבּחוּרְיִיכָם לְנְבִיאִים וּמְבּחוּרְיִיכֶם לְנְבִיאִים וּמְבּחוּרְיִיכָם לְנִרִים מִבְּיִים מִבְּיִים מִבְּיִים מִבְּיִים מִבְּיִים מִבְּיִים מִבּיִים וּמְבּיִים וּמְבּיִים וּמְבּיִים וּמְבּיִים וּמְבּיִים וּמִבּיים וּמִבּיים וּמִבּיים וּמִבּים לְנִייִים מִבּיִים וּמְבּיִים מִבּיִים מִבּיִים מִבּיִים מִבּיִים מִבּיִים מִבּיִים מִבְּיִים מִבְּיִים מִבְּיִים מִבְּיִים מִבְיִים מִבְּיִים מִבְיִים מִבְיִים מִבְיִים מִבְיִים מִבְיִים מִבְיִים מִבְיִים מִבְיִים מִּבְּיִים מִיִּיִים מִבְיִים מִבְּיִים מִבְיִים מִבְיִים מִבְיִים מִבְיִים מִבְיִים מִבְיִים מִבְיִים מִּבְיִים מְבִיים מִּיִים מִּיִים מִּבְיּים מִייִים מִבְיִים מְבְיִים מְבְיִים מִבְיִים מְבְיִים מְבְיִים מְבְיִים מְבִיּים מְבְיִים מְבְיִים מְבְיִים מְבְיִים מְבְיִים מְבְיִים מְבְיִים מִבְיִים מְבְיִים מְבְיִים מְבְּיִים מְבְּיִים מְבְיִים מְבְיִים מְבְיִים מְבְיִים מְבְיִים מְבְּיִים מְבְיִים מְבִייִים מְּבְיִים מְבְּיִים מְבְּיִים מְּבְיִים מְ

The Musag is not a requirement, but rather an allowance for such a person to enter the lofty status of a Nazir, as such a person will fully realize the dangers of wine to one's moral sense, and will hold fast to a commitment to distance themselves from its siren call.

3. Questions for further thought:

a. According to Tosafot, while becoming a Nazir is a מצוה it also brings with it an aspect of sin. Why is this not considered a מצוה הבאה בעבירה, tantamount to using a stolen לולב סוכות?

b. How do you think one might feel upon seeing a Sotah who drank the water but did not die?

¹⁴ See the כלי יקר (ד"ה וכפר עליו) who proposes a somewhat similar explanation.